

Glas za veznikov

Leto I - Št. 43

Informacijski dnevnik A. I. S.

Cena 2 liri

TRST, sreda, 8. avgusta 1945

UREDNIŠTVO IN UPRAVA: Via S. Pellico 8 - Telefon št. 98854

OGLASI: Cena za milimeter višine (širina ena kolona): trgovski L. 7, mrtvaški L. 18 (samrtnice L. 36), objave L. 9, inšerati in pravni oglasi L. 12. V vsebini lista (tekstni oglaš): L. 12. Davek ni več. Plačljivo vnaprej. Oglase sprejema Unione Pubblicità Italiana S. A., Trst, via Silvio Pellico št. 4, tel. 94044. Cena posameznega števila L. 2 (zaostale L. 4). Rokopisov ne vračamo.

SAD DOLGOLETNEGA RAZISKOVANJA

SLIKOVIT PRIZOR PRI POSKUSU ATOMSKE BOMBE

Trumanova objava posadki „Auguste“ - Novo mesto krije tajnost - Opis vodje proizvodnje gen. Grovesa

Križarka „Augusta“, 8. avgusta
Predsednik Truman je včeraj osebno sporočil posadki v est o uporabi prve atomske bombe proti japonskemu mestu Hirošima. Križarka po prejemu uradnega potrdila novice, je predsednik Truman v spremstvu zunanjega ministra Jamesa Byrnesa in brez napovedi vstopil v jedrino, kjer so bili zbrani člani pri obedi. Predsednik je z glasnim glasom povabil prisotne, naj ostanejo na svojih mestih in ne gredo iz prostora. Slednji smo odvrnili na Japonsko bombo z eksplozivno silo kot 20.000 ton trituliola. To je uspeh, ki presega vse dosedanje. Naznanilo, ki ga je ponovil vsem drugim članom posadke je povzročilo veliko veselje.

Predsednik je pripisal velik del zasluge za izboljšanje tega orožja potrovalnosti in železni volji vojne ministra Stimsona in izjavil, da je ta junaki nosili vso težo tega dela. Truman je ob koncu obreda dopisnikom, da bi Združene države in njeni zavezniški izjavili vojno, če bi oslin državam po srečilo prehiteli zavezništvo.

General major Leslie Richard Groves, mož, ki je uspešno vodil proizvodnjo novega uničevalnega vojnega orožja, atomske bombe, je danes dal sledečo izjavo:

„Računali smo porabi na težave, ki so bile napoti našemu delu. Vemo, da ne moremo ničesar, pravno predvideti; ni nam torej zameriti, ako se nam nekatere stvari izpolnijo.“

Vai prizadejati znanstveniki so delali v splošnem soglasju. Dolžniki smo zato znanstvenikom in tistim, ki so iz dneva v dan neustrašno in nesebično delali da bi premagali številne ovire, ki so se pojavile.

Teža našega dela bila takšna, da je bilo v večjem delu primerov težko odločiti se za kakšno delo ne da bi škodovali na drugi strani. Vseko pomembno vprašanje je bilo zadrževalo najvišje sodelovanje.

Med raznimi nalogami, ki jih je določilo vojno ministrstvo generalu Grovesu je bila tudi preskrba potrebnega materiala za izdelavo. Skrbel je tudi, da obdrži v popolni tajnosti načrte in študije državne interese v vseh pogodbah.

Tajnost izdelovanja
Washington, 8. avgusta
V najstrožji tajnosti so Združene države izdelale atomsko bombo. Tajnost je bila tako velika, da javnost ni tri leta ničesar vedela o treh proizvajalnih središčih in o pomožnih napravah, ki so potrebne za izdelavo teh bomb.

Za izdelavo atomskih bomb so zgradili posebno mesto. V naselbinah, ki je pred 30 meseci imela nekaj farm, del in živi zdaj več kot 75 tisoč oseb v novem mestu, ki se imenuje Oak Ridge v zvezni državi Tennessee. To mesto se je tako zelo razvilo, da je postalo po velikosti po mestu v Tennesseeju. Poleg prebivalcev Oak Ridgeja je bilo okoli 200.000 tisoč prebivalcev bližnjega mesta Knoxville vedelo, da so to mesto zgradili za vojaške potrebe, ki so življenjske važnosti za obrambo Združenih držav. Vsi ti prebivalci so do danes vzdržali v strogi tajnosti namen svojega dela. Na tisoč delavcev, ki so sodelovali pri izdelavi teh bomb, je nato odšlo v druge kraje in premagali skrajne pogoje, da bi govorili tujcem o važni tajnosti.

Mirni prebivalci severozahoda so se kmalu po Pearl Harborju zavedali, da se pripravljajo nekaj velikega, toda bistva teh poizkusov niso nikoli izdali. Za vnosnicen zvozhnem delu države Washington okoli 400.000 hektarjev zemlje. Osebnosti je razdeljeno na tri glavna področja, zato, da bi delovali čim manj zvedeli o celokupni sestavi teh podjetij.

Več kot tisoč oboroženih stražnikov je preprečevalo pristop vsem razodetjem. Nekaj časa je bilo delavcev znašalo 35.000, toda takoj po prvem obdobju dela so zmanjšali število na 17.000.

Prebivalci mesta Santa Fe so danes lahko privrati svobodno govorili o tajnem mestu Los Alamos, ki leži 58 km daleč od njih, kjer se nahajajo znanstveni laboratoriji za izdelavo atomske bombe. Okoli 4.000 civilistov in 2.500 vojakov je delalo v mestu, ki je bilo obdano z žično ograjo. Redkokdaj so ti ljudje potovali v bližnje Santa Fe in vojski, ki so preveč govorili, so bili enostavno premečeni v daljnja področja.

Prvi poskus
Washington, 8. avgusta
„Uspeh je bil večji od vsega pričakovanja.“ Tako se čita v komentariju, ki poroča o prvem preizkusu atomske bombe v zapučenem kraju v državi New Mexico: „V soboto 14. julija so postavili edini, ki je imela pokazati uspeh ali neuspeh vsega dela na vrh jeklenega stolpa. Se poslednji dan so nadajevali s pravilnimi deli. Najbližje opazovalno mesto je bilo 9 km oddaljeno, južno od stolpa, kjer so v zemljo izkopali zavetišče in postavili aparate za nadzorovanje preizkusa. Na mestu, ki je približno 16 km oddaljeno od stolpa, so se zbrali najvišji predstavniki načrta atomske bombe. Med njimi je bil general Leslie R. Groves, vojaški ravnatelj načrta, dr. Vannevar Bush, vodja urada za znanstvena raziskovanja in dr. Janos Conant, predsednik harvardске univerze. Manj kot minuto pred določenim časom se preizkušnja je pričela delovati avtomatični mehanizem brez vsakršnega človeškega nadzora. Ob določenem času se je močno zasvetilo v tej luči se je pokazal obris hriba, ki je bil 5 km oddaljen od opazovališča. Nato je sledil strašen pok in velik zračni pritisk je vrzel dva moša iz opazovalnega zavetišča. Takoj potem se je dvignil 12 km visok razbarven stolp dima, ki je pregal vse oblake na svoji poti. Jekleni stolp je bil dobesedno spremenjen v prah: na mestu, kjer se je dvigal jekleni stolp, je nastala velika kanekana jama. Osmajšeni a navdušeni nad uspehom so znanstveniki takoj pričeli preiskovati jama. Nalaga se za pripravi tanke so poslali v ta kraj.

General Groves je včeraj tako opisal potek: „Najprej se je pojavil blisk, katerega svetloba ni imela primera. Mi vali smo gledali težko okajane leče ognjeno krogljo. Nastal je velik oblak, ki se je nespel in dvignil v zrak s strašno brzino in dosegel nadzračni prostor v približno 5 minutah. Po glavni eksploziji sta nastali še dve manjši eksploziji v notranjosti tega oblaka. Napetost v zaključku je postala in vali so se ščitili, ne glede na to kaj bi se lahko še pripetilo. Vsi so se zavedali, da je velika znanstvena iznajdba. Veliko novo

Tajnost izdelovanja
Washington, 8. avgusta
V najstrožji tajnosti so Združene države izdelale atomsko bombo. Tajnost je bila tako velika, da javnost ni tri leta ničesar vedela o treh proizvajalnih središčih in o pomožnih napravah, ki so potrebne za izdelavo teh bomb.

Za izdelavo atomskih bomb so zgradili posebno mesto. V naselbinah, ki je pred 30 meseci imela nekaj farm, del in živi zdaj več kot 75 tisoč oseb v novem mestu, ki se imenuje Oak Ridge v zvezni državi Tennessee. To mesto se je tako zelo razvilo, da je postalo po velikosti po mestu v Tennesseeju. Poleg prebivalcev Oak Ridgeja je bilo okoli 200.000 tisoč prebivalcev bližnjega mesta Knoxville vedelo, da so to mesto zgradili za vojaške potrebe, ki so življenjske važnosti za obrambo Združenih držav. Vsi ti prebivalci so do danes vzdržali v strogi tajnosti namen svojega dela. Na tisoč delavcev, ki so sodelovali pri izdelavi teh bomb, je nato odšlo v druge kraje in premagali skrajne pogoje, da bi govorili tujcem o važni tajnosti.

Mirni prebivalci severozahoda so se kmalu po Pearl Harborju zavedali, da se pripravljajo nekaj velikega, toda bistva teh poizkusov niso nikoli izdali. Za vnosnicen zvozhnem delu države Washington okoli 400.000 hektarjev zemlje. Osebnosti je razdeljeno na tri glavna področja, zato, da bi delovali čim manj zvedeli o celokupni sestavi teh podjetij.

Več kot tisoč oboroženih stražnikov je preprečevalo pristop vsem razodetjem. Nekaj časa je bilo delavcev znašalo 35.000, toda takoj po prvem obdobju dela so zmanjšali število na 17.000.

Prebivalci mesta Santa Fe so danes lahko privrati svobodno govorili o tajnem mestu Los Alamos, ki leži 58 km daleč od njih, kjer se nahajajo znanstveni laboratoriji za izdelavo atomske bombe. Okoli 4.000 civilistov in 2.500 vojakov je delalo v mestu, ki je bilo obdano z žično ograjo. Redkokdaj so ti ljudje potovali v bližnje Santa Fe in vojski, ki so preveč govorili, so bili enostavno premečeni v daljnja področja.

Vojna na Kitajskem
Japonske čete se umikajo ob železnični Kanatonom in Hankowu proti Nanchangu, kjer imajo svoje velike oporišče. Kitajski jim pridno sledijo. Zračne sile 14. skupine so porušile mostove v severni

Iz Slovenije

Poštati promet je zopet vzpostavljeno. Postuje že okoli 300 poštnih paketov. Težave so se s paketnimi pošilkami.

Pri Rdečem križu Slovenije ima veliko dela poljedelstvo-informacijski odsek, ki leče slovenske interniranke v 400 taboriščih po Nemčiji.

Vojaško sodišče v Mariboru je obsodilo na smrt bivšega okrajnega načelnika Narodne milice za Maribor levi breg, 27 letnega Zaverca Ivana, ki si je v maju letošnjega leta, zlorabljal svoj položaj, privojil različne predmete. Istosano so bili obsodeni na različne kazni trije milničniki in bivši-polikomski bataljoni. Narodna milica, ker so si protipravnoprisvojili 21 preproga, ki so bile last pobelega Nemca dr. Fritza Radtscha.

Vojaško sodišče v Novem mestu je obsodilo na različne kazni 19 obtožencev, med njimi: pod. dr. Jožepa Rečka, bivšega podčlana in podpredsednika Narodne skupščine.

Novi odbor
Jugoslovanske narodne
enotne fronte
Beograd, 8. avgusta
Kot poroča poročevalska agencija TANJUG, je odbor Jugoslovanske enotne narodne fronte sestavljen takole: predsednik je maršal Josip Broz Tito; podpredsedniki so: dr. Milo Moskovljević, Franjo Gažar, Josip Vidmar, dr. Jovanek Kečmanović, Dimitrij Vlasov, Miloš Rasović; glavni tajnik je Sreten Zuberčič; člani so: Marjan Stilić, Josip Rus in Vlada Simić.

Truman v Washingtonu
Newport, 8. avgusta
Po poročilih novinarjev, ki spremljajo predsednika Trumanja na križarki „Augusta“, je slednji izjavil, da bo prihodnji sestanek, če do njega pride, v Washingtonu.

Danes se je s konferenco v Potsdamu vrnil na krov križarke „Augusta“ predsednik Truman in s posebnim vlakom takoj nadaljeval pot v Washington.

Novi odbor
Jugoslovanske narodne
enotne fronte
Beograd, 8. avgusta
Kot poroča poročevalska agencija TANJUG, je odbor Jugoslovanske enotne narodne fronte sestavljen takole: predsednik je maršal Josip Broz Tito; podpredsedniki so: dr. Milo Moskovljević, Franjo Gažar, Josip Vidmar, dr. Jovanek Kečmanović, Dimitrij Vlasov, Miloš Rasović; glavni tajnik je Sreten Zuberčič; člani so: Marjan Stilić, Josip Rus in Vlada Simić.

Truman v Washingtonu
Newport, 8. avgusta
Po poročilih novinarjev, ki spremljajo predsednika Trumanja na križarki „Augusta“, je slednji izjavil, da bo prihodnji sestanek, če do njega pride, v Washingtonu.

Danes se je s konferenco v Potsdamu vrnil na krov križarke „Augusta“ predsednik Truman in s posebnim vlakom takoj nadaljeval pot v Washington.

Novi odbor
Jugoslovanske narodne
enotne fronte
Beograd, 8. avgusta
Kot poroča poročevalska agencija TANJUG, je odbor Jugoslovanske enotne narodne fronte sestavljen takole: predsednik je maršal Josip Broz Tito; podpredsedniki so: dr. Milo Moskovljević, Franjo Gažar, Josip Vidmar, dr. Jovanek Kečmanović, Dimitrij Vlasov, Miloš Rasović; glavni tajnik je Sreten Zuberčič; člani so: Marjan Stilić, Josip Rus in Vlada Simić.

Novi odbor
Jugoslovanske narodne
enotne fronte
Beograd, 8. avgusta
Kot poroča poročevalska agencija TANJUG, je odbor Jugoslovanske enotne narodne fronte sestavljen takole: predsednik je maršal Josip Broz Tito; podpredsedniki so: dr. Milo Moskovljević, Franjo Gažar, Josip Vidmar, dr. Jovanek Kečmanović, Dimitrij Vlasov, Miloš Rasović; glavni tajnik je Sreten Zuberčič; člani so: Marjan Stilić, Josip Rus in Vlada Simić.

Novi odbor
Jugoslovanske narodne
enotne fronte
Beograd, 8. avgusta
Kot poroča poročevalska agencija TANJUG, je odbor Jugoslovanske enotne narodne fronte sestavljen takole: predsednik je maršal Josip Broz Tito; podpredsedniki so: dr. Milo Moskovljević, Franjo Gažar, Josip Vidmar, dr. Jovanek Kečmanović, Dimitrij Vlasov, Miloš Rasović; glavni tajnik je Sreten Zuberčič; člani so: Marjan Stilić, Josip Rus in Vlada Simić.

Novi odbor
Jugoslovanske narodne
enotne fronte
Beograd, 8. avgusta
Kot poroča poročevalska agencija TANJUG, je odbor Jugoslovanske enotne narodne fronte sestavljen takole: predsednik je maršal Josip Broz Tito; podpredsedniki so: dr. Milo Moskovljević, Franjo Gažar, Josip Vidmar, dr. Jovanek Kečmanović, Dimitrij Vlasov, Miloš Rasović; glavni tajnik je Sreten Zuberčič; člani so: Marjan Stilić, Josip Rus in Vlada Simić.

Novi odbor
Jugoslovanske narodne
enotne fronte
Beograd, 8. avgusta
Kot poroča poročevalska agencija TANJUG, je odbor Jugoslovanske enotne narodne fronte sestavljen takole: predsednik je maršal Josip Broz Tito; podpredsedniki so: dr. Milo Moskovljević, Franjo Gažar, Josip Vidmar, dr. Jovanek Kečmanović, Dimitrij Vlasov, Miloš Rasović; glavni tajnik je Sreten Zuberčič; člani so: Marjan Stilić, Josip Rus in Vlada Simić.

14. dan razprave proti Pétainu

Kaj je zahteval Halifax od poražene Francije

Peyroutonova izjava o sodelovanju med Pétainom in Lavalom
Nameravani nemški napad na francosko ozemlje Čad.

Pariz, 8. avgusta
Na 14. dan razprave so pripeljali iz francoske ječe štiri bivše vichyske ministre, ki čakajo na sodbo zaradi sodelovanja z Nemci.

Prvi in najbolj znani med njimi je Marcel Peyrouton, ki je bil močan in najbolj vplivni vichyski minister vichyske vlade in guverner Alžira do dneva svoje aretacije ob prihodu preteklega leta. Peyrouton je bil zelo blod, ko je sedel na klopi, ki je določena za pričo. Na vprašanje o okoliščinah, v katerih je aretirala Pétain in Laval, je Peyrouton pojasnil, da je pariliški tisk pod vplivom nemškega poslanika napravil izračun o krog Pétaina sumljivo. Peyrouton je nadalje izjavil, da je obstajalo med Lavalom in Pétainom nekakšno nesporazumevanje zaradi razlik v temperamatu. V decembru pe Pétain nameraval rešiti se Laval, a je želel, da bi Nemci ne izrabili te prilike. Na zaslišanju vlade je Pétain zahteval in dosegel odstop celokupne vlade z Lavalom vred.

„Kot notranji minister — je dejal Peyrouton — sem odredil, naj se Laval prepreže pod nadzorstvom njegovo bivaličke v Chateaudun.“

Glede stikov med Vichyjem in

Londonom leta 1940, je Peyrouton dejal, da je po nekaterih vestih Laval pripravil z Nemci načrt, po katerem bi Francozi napadli degoistično postojenjo Čad v Afriki. Po njegovem mnenju te vesti niso bile brez podlage.

Na vprašanje: „Ali je Pétain soglašal z vašim zakonom, ki je odredil ustanovitve vichyskega vlade?“ je Peyrouton izjavil: „Nisem gotov, ako je Pétain vedel za ta taborišča; tudi jaz nisem bil o tem obveščen.“

Po zaslišanju Peyroutona je bilo na vrsti važno pričevanje Jeana Rousseaua, predsednika vichyskega odbora, ki je imel nalogo odvzeti državljanstvo židom. Russell je izjavil pred sodniki, da niti Laval niti Pétain nista soglašala z nemškimi predlogom, na podlagi katerega bi se odvzelo državljanstvo vsem židom, ki so prešli francosko državljanstvo po letu 1927.

Zadnja priča je bil 43 letni odvetnik François Martin. Izjavil je, da je Pétain z njegovim imenovanjem za prefekta v Montaubanu v južni Franciji leta 1941, svojevoljno izbral osebo, ki je bila popolnoma protipoljskega mišljenja.

Bivši vichyski minister za zdravje je in poik Jacques Chevallier, potem ko se je priklonil Pétainu, je izjavil, da mu je Pierre Dupuy, kadetki minister v Vichyju, prinesel osebno poslanico lorda Halifaxa, ki je bil takrat angleški zunanji minister.

Prof. Chevallier je dodal: „Mene na Angleškem poznajo kot največjega prijatelja te dežele. Po izjavi Dupuya je lord Halifax želel vzpostaviti zvezo z vichysko vlado po njegovem posredovanju. Lord Halifax mi je pisal v svojem pismu: „Recite našim prijateljem, da se mi nujno nujno, kočljiv pološaju. Ne moremo skločiti drug drugemu za vrat. Umetna napetost mora obstajati med nami, da se očuva člen 2. dogovora o premirju. A za tem navideznim nesporazumom si moramo biti edini. Mi želimo od Francozov: 1. da ne predajo svojih kolonij; 2. da ne bodo napravili ničesar, da bi prišli ponovno do nadzorstva nad francoskimi kolonijami, ki so se nam pridružile.“

Soprog bivšega predsednika vichyske vlade Pétaina Laval je bila pred prelokalnim sodnikom Marcelom formalno obtožena sodelovanja s sovražnikom.

Goepa Laval je dejala Marchetti, da se je politiko ni nikoli ukvarjala. Na vprašanje, kaj misli o močeh v politiki, je izjavila, da je mnene, da je bila najboljša za interese Francije.

Politični položaj
v Grčiji
ATENE, 8. avgusta
Grški ministri predsednik Voulgaris je imel razgovor s številnimi predstavniki različnih političnih strank. Po teh razgovorih prikažejo, da bo začasna vlada Voulgarisa z morebitno preureditvijo ministrskega kabineta ostala nadalje na oblasti.

Vsi vodje raznih strank, razen generala Nikola Plastiras, bivšega ministrskega predsednika, ki so se udeležili razgovorov, so izjavili, da so naklonjeni nadaljevanju sedanje vlade. Med temi voditelji so bili general Gonatas voditelj narodne liberarne stranke, Jurij Papandreu, voditelj socialdemokratske stranke in bivši ministrski predsednik, Kalandaris, vodja napredne stranke in bivši ministrski predsednik Emanuel Tsaderos.

Načrt za izboljšanje
zemlje v Julijski krajini
Zavezniška vojaška uprava je izdelala načrt za izboljšanje zemlje v Julijski krajini. Načrt ima dva namena:

- 1) Izboljšati neobdelano zemljo s tem, da se odstrani kamenje in grmovje ter se zgradijo naprave za sušenje zemlje.
- 2) Zvečati pridelek tako pridobljene rodovitne zemlje in tako zmanjšati potrebni uvoz na to področje.

Dne 14. avgusta bo v Trstu v Uradu za poljedelstvo sestanek, na katerem bodo izvedeni preučili ves načrt. Zavezniška vojaška uprava bo povabila vse zainteresirane skupine. V tem skupinam spadajo vsi poljedeljski nadzorniki in njihovi pomočniki, ki bodo do takrat imeli že vse potrebne podatke in poročila o načrtu.

Uradnik poljedelskega urada Zavezniške vojaške uprave v Trstu je včeraj izjavil dopisniku agencije VZN, da bodo morali pred uresničitvijo načrta rešiti mnogo vprašanj. Upajo pa, da bo mogoče s sodelovanjem prebivalstva vsega področja izboljšati velik del ozemlja, ter se v teku dolge zime zaposliti mnogo oseb. Rodovitnost zemlje upajo zvišati tako, da bodo lahko zvišali tudi življenjsko raven prebivalstva.

Ene izmed najnujnejših vprašanj, ki ga je treba rešiti, je vprašanje orodja. Dva ali tri traktorje in druge poljedelske stroje je dala na razpolago Zavezniška vojaška uprava, preskrbeti pa bo treba še druge stroje. Potrebna bodo tudi motorna vozila, ki bodo prevažala delavce. Za semena in za ostalo orodje je Zavezniška vojaška uprava že poskrbela.

Kar tiče vprašanja delovnih moči, jih primanjkuje. Delavcev je dovolj, potrebna pa bo dobra izbira med slovenskimi in italijanskimi delavci kar tiče

Madžarski komisariat
za vojne odškodnine
Budimpešta, 8. avgusta
Na predlog zunanjega ministra Gyengyesta Yancosa je madžarska vlada odločila ustanoviti poverljivo za izplačilo vojne škode.

Na predlog pravosodnega ministra Riza Istvana je vlada odobrila zakon, ki pooblašča sodišča, da vršijo obsebe tudi v odsotnosti zagovornikov.

Načrt za izboljšanje
zemlje v Julijski krajini
Zavezniška vojaška uprava je izdelala načrt za izboljšanje zemlje v Julijski krajini. Načrt ima dva namena:

- 1) Izboljšati neobdelano zemljo s tem, da se odstrani kamenje in grmovje ter se zgradijo naprave za sušenje zemlje.
- 2) Zvečati pridelek tako pridobljene rodovitne zemlje in tako zmanjšati potrebni uvoz na to področje.

Dne 14. avgusta bo v Trstu v Uradu za poljedelstvo sestanek, na katerem bodo izvedeni preučili ves načrt. Zavezniška vojaška uprava bo povabila vse zainteresirane skupine. V tem skupinam spadajo vsi poljedeljski nadzorniki in njihovi pomočniki, ki bodo do takrat imeli že vse potrebne podatke in poročila o načrtu.

Uradnik poljedelskega urada Zavezniške vojaške uprave v Trstu je včeraj izjavil dopisniku agencije VZN, da bodo morali pred uresničitvijo načrta rešiti mnogo vprašanj. Upajo pa, da bo mogoče s sodelovanjem prebivalstva vsega področja izboljšati velik del ozemlja, ter se v teku dolge zime zaposliti mnogo oseb. Rodovitnost zemlje upajo zvišati tako, da bodo lahko zvišali tudi življenjsko raven prebivalstva.

Ene izmed najnujnejših vprašanj, ki ga je treba rešiti, je vprašanje orodja. Dva ali tri traktorje in druge poljedelske stroje je dala na razpolago Zavezniška vojaška uprava, preskrbeti pa bo treba še druge stroje. Potrebna bodo tudi motorna vozila, ki bodo prevažala delavce. Za semena in za ostalo orodje je Zavezniška vojaška uprava že poskrbela.

Kar tiče vprašanja delovnih moči, jih primanjkuje. Delavcev je dovolj, potrebna pa bo dobra izbira med slovenskimi in italijanskimi delavci kar tiče

Načrt za izboljšanje
zemlje v Julijski krajini
Zavezniška vojaška uprava je izdelala načrt za izboljšanje zemlje v Julijski krajini. Načrt ima dva namena:

- 1) Izboljšati neobdelano zemljo s tem, da se odstrani kamenje in grmovje ter se zgradijo naprave za sušenje zemlje.
- 2) Zvečati pridelek tako pridobljene rodovitne zemlje in tako zmanjšati potrebni uvoz na to področje.

Dne 14. avgusta bo v Trstu v Uradu za poljedelstvo sestanek, na katerem bodo izvedeni preučili ves načrt. Zavezniška vojaška uprava bo povabila vse zainteresirane skupine. V tem skupinam spadajo vsi poljedeljski nadzorniki in njihovi pomočniki, ki bodo do takrat imeli že vse potrebne podatke in poročila o načrtu.

Uradnik poljedelskega urada Zavezniške vojaške uprave v Trstu je včeraj izjavil dopisniku agencije VZN, da bodo morali pred uresničitvijo načrta rešiti mnogo vprašanj. Upajo pa, da bo mogoče s sodelovanjem prebivalstva vsega področja izboljšati velik del ozemlja, ter se v teku dolge zime zaposliti mnogo oseb. Rodovitnost zemlje upajo zvišati tako, da bodo lahko zvišali tudi življenjsko raven prebivalstva.

Ene izmed najnujnejših vprašanj, ki ga je treba rešiti, je vprašanje orodja. Dva ali tri traktorje in druge poljedelske stroje je dala na razpolago Zavezniška vojaška uprava, preskrbeti pa bo treba še druge stroje. Potrebna bodo tudi motorna vozila, ki bodo prevažala delavce. Za semena in za ostalo orodje je Zavezniška vojaška uprava že poskrbela.

Kar tiče vprašanja delovnih moči, jih primanjkuje. Delavcev je dovolj, potrebna pa bo dobra izbira med slovenskimi in italijanskimi delavci kar tiče

DEMOKRATSKE BESEDE

Zunanja politika USA

Pisatelj razprave o načelih zunanje politike E. Stassen, bivši guverner zvezne države Minnesota in član delegacije na konferenci v San Franciscu. V zunanji politiki je prišel idej Wendella Wilkieja, ki je zahteval široko sodelovanje Združenih držav v svetovni politiki.

Po mojem mnenju je vprašanje prvotne važnosti, da bodo naša, ki bodo vodila našo usodo v prihodnjih letih, predmet svobodne razprave, tako da bodo kot jasna načela predložena vsemu svetu.

V tem stremljenju — poudarjam, da govorim samo v svojem imenu — hočem navesti načela, katere imam za osnovo naše bodoče zunanje politike v svetu.

1) Mi se hočemo kot narod pridržati našim današnjim zavezništvom, da ustvarimo stalno organizacijo Združenih narodov v vsem svetu, ki bo temeljila na pravici in zakonu in katere bo podpirala oborožena sila. Želimo ustvariti postojano novo vrhlo obliko vlade, ki bo imela zakonodajno, sodno in izvršilno oblast. Njena oblast naj bi se raztezala na vse svet, da bi dosegli v bodočnosti mir, napredek in blaginjo za vse človeštvo. Mi smo in nameravamo ostati zainteresirani na vsem, kar se dogaja na katerem koli koncu sveta. Zakaj svet je eden in enoten.

2) Ne smemo zapustiti svoje bodočnosti skrajnemu pojmovanju narodne suverenosti; mi razumemo, da niti naš narod, niti kateri koli drugi ne more v moderni dobi krojiti acbi samemu zakonom po svoji prosti volji; zato smo pripravljeni odreči se delu naše narodne suverenosti v korist ustanove Združenih narodov, tako da bo slednja mogla izvršiti svojo nalogo. Trdimo, da prava suverenost pripada ljudstvu in da je in mora biti človeški zakon, ki je višji kot grobo načelo o narodni suverenosti.

3) Menjajmo, da je bodoča blaginja, mir in sreča ameriškega sveta neoljubivo povezana s bodočo blaginjo, mirom in srečo našega sveta in otrok vsega sveta.

4) Uporabili bomo naše ogromne proizvodne sposobnosti, naše kapitalne, kredit in tehnične sposobnosti, da bomo prispevali k postopnemu izboljšanju življenjske ravni narodov na svetu, na kot bitjem, ki prejemajo mlečno, ampole kot ljudem, katerih zaves temelji na čisti in ponosu.

5) Verujemo v svobodo izmenjave poročil s pomočjo tiska in radio, verujemo v sile in posebno združevanje kot nujno potrebne činitele za svetovni mir in napredek in za dosego človeškega dostojanstva.

6) Tistim, ki so bili napadali v tej volji, moramo odvzeti sredstva, s katerimi so vodili vojno, in ne smajo jih več dobiti. Naj namenjajo, da ostanemo močni na suhem, v zraku in na morju. Poleg tega se nameravamo združiti z Rusijo, Veliko Britanijo, Kitajsko in drugimi Združenimi narodi ter tako ustvariti „Vojsko za zaščito miru na svetu.“

7) Mi smo in nameravamo ostati demokracija svobodnih državljanov s sistemom zasebnega kapitala in zasebnega podjetništva. Nameravamo se truditi, da izboljšamo stalno delovanje našega sistema, da zvečamo svobodo naših državljanov in zvečamo uspeh in pospešimo delovanje našega gospodarstva.

—Nameravamo poučiti vse narode sveta o našem načinu življenja, toda prav tako hočemo pustiti vsak narod, da si svobodno izbere svojo obliko vlade, takšno obliko, ki ne bo temeljala na osnovnih človeških pravic, ki ne bo motila svetovnega mira in ne bo ograjala svojih sosedov. Nameravamo pustiti možnost, da se vsa država seznanja o oblikah vlade drugih narodov, toda ne bomo dopustili, da bi kdor koli zati našo obliko vladavine.

(Nadaljevanje sledi)

Načrt za izboljšanje
zemlje v Julijski krajini
Zavezniška vojaška uprava je izdelala načrt za izboljšanje zemlje v Julijski krajini. Načrt ima dva namena:

- 1) Izboljšati neobdelano zemljo s tem, da se odstrani kamenje in grmovje ter se zgradijo naprave za sušenje zemlje.
- 2) Zvečati pridelek tako pridobljene rodovitne zemlje in tako zmanjšati potrebni uvoz na to področje.

Dne 14. avgusta bo v Trstu v Uradu za poljedelstvo sestanek, na katerem bodo izvedeni preučili ves načrt. Zavezniška vojaška uprava bo povabila vse zainteresirane skupine. V tem skupinam spadajo vsi poljedeljski nadzorniki in njihovi pomočniki, ki bodo do takrat imeli že vse potrebne podatke in poročila o načrtu.

Uradnik poljedelskega urada Zavezniške vojaške uprave v Trstu je včeraj izjavil dopisniku agencije VZN, da bodo morali pred uresničitvijo načrta rešiti mnogo vprašanj. Upajo pa, da bo mogoče s sodelovanjem prebivalstva vsega področja izboljšati velik del ozemlja, ter se v teku dolge zime zaposliti mnogo oseb. Rodovitnost zemlje upajo zvišati tako, da bodo lahko zvišali tudi življenjsko raven prebivalstva.

Ene izmed najnujnejših vprašanj, ki ga je treba rešiti, je vprašanje orodja. Dva ali tri traktorje in druge poljedelske stroje je dala na razpolago Zavezniška vojaška uprava, preskrbeti pa bo treba še druge stroje. Potrebna bodo tudi motorna vozila, ki bodo prevažala delavce. Za semena in za ostalo orodje je Zavezniška vojaška uprava že poskrbela.

Kar tiče vprašanja delovnih moči, jih primanjkuje. Delavcev je dovolj, potrebna pa bo dobra izbira med slovenskimi in italijanskimi delavci kar tiče

Načrt za izboljšanje
zemlje v Julijski krajini
Zavezniška vojaška uprava je izdelala načrt za izboljšanje zemlje v Julijski krajini. Načrt ima dva namena:

- 1) Izboljšati neobdelano zemljo s tem, da se odstrani kamenje in grmovje ter se zgradijo naprave za sušenje zemlje.
- 2) Zvečati pridelek tako pridobljene rodovitne zemlje in tako zmanjšati potrebni uvoz na to področje.

Dne 14. avgusta bo v Trstu v Uradu za poljedelstvo sestanek, na katerem bodo izvedeni preučili ves načrt. Zavezniška vojaška uprava bo povabila vse zainteresirane skupine. V tem skupinam spadajo vsi poljedeljski nadzorniki in njihovi pomočniki, ki bodo do takrat imeli že vse potrebne podatke in poročila o načrtu.

Uradnik poljedelskega urada Zavezniške vojaške uprave v Trstu je včeraj izjavil dopisniku agencije VZN, da bodo morali pred uresničitvijo načrta rešiti mnogo vprašanj. Upajo pa, da bo mogoče s sodelovanjem prebivalstva vsega področja izboljšati velik del ozemlja, ter se v teku dolge zime zaposliti mnogo oseb. Rodovitnost zemlje upajo zvišati tako, da bodo lahko zvišali tudi življenjsko raven prebivalstva.

Ene izmed najnujnejših vprašanj, ki ga je treba rešiti, je vprašanje orodja. Dva ali tri traktorje in druge poljedelske stroje je dala na razpolago Zavezniška vojaška uprava, preskrbeti pa bo treba še druge stroje. Potrebna bodo tudi motorna vozila, ki bodo prevažala delavce. Za semena in za ostalo orodje je Zavezniška vojaška uprava že poskrbela.

Kar tiče vprašanja delovnih moči, jih primanjkuje. Delavcev je dovolj, potrebna pa bo dobra izbira med slovenskimi in italijanskimi delavci kar tiče

Načrt za izboljšanje
zemlje v Julijski krajini
Zavezniška vojaška uprava je izdelala načrt za izboljšanje zemlje v Julijski krajini. Načrt ima dva namena:

- 1) Izboljšati neobdelano zemljo s tem, da se odstrani kamenje in grmovje ter se zgradijo naprave za sušenje zemlje.
- 2) Zvečati pridelek tako pridobljene rodovitne zemlje in tako zmanjšati potrebni uvoz na to področje.

Dne 14. avgusta bo v Trstu v Uradu za poljedelstvo sestanek, na katerem bodo izvedeni preučili ves načrt. Zavezniška vojaška uprava bo povabila vse zainteresirane skupine. V tem skupinam spadajo vsi poljedeljski nadzorniki in njihovi pomočniki, ki bodo do takrat imeli že vse potrebne podatke in poročila o načrtu.

Uradnik poljedelskega urada Zavezniške vojaške uprave v Trstu je včeraj izjavil dopisniku agencije VZN, da bodo morali pred uresničitvijo načrta rešiti mnogo vprašanj. Upajo pa, da bo mogoče s sodelovanjem prebivalstva vsega področja izboljšati velik del ozemlja, ter se v teku dolge zime zaposliti mnogo oseb. Rodovitnost zemlje upajo zvišati tako, da bodo lahko zvišali tudi življenjsko raven prebivalstva.

Ene izmed najnujnejših vprašanj, ki ga je treba rešiti, je vprašanje orodja. Dva ali tri traktorje in druge poljedelske stroje je dala na razpolago Zavezniška vojaška uprava, preskrbeti pa bo treba še druge

TRŽAŠKA KRONIKA

tu, ri in konono, da bomo sprejen vazo,